

Іменники, що вживаються лише в однині або множині. Вправи на змінювання іменників за числами. Складання усної розповіді за фотоілюстрацією

Конспект уроку, 3 клас

Викладено перебіг навчального заняття з особливостями інклюзивного класу.

Ключові слова: асистент учителя, учень з ООП, помилки, відео.

Shchebet V. V. Nouns that Are Only Used in the Singular or in the Plural. Nouns Number Exercises. Writing an Oral Story from a Photo Illustration.

The lesson notes in the inclusive class is given.

Key words: a teacher assistant, a student with SEN, mistakes, video.

Мета:

- вчити учнів розуміти і використовувати у мовленні поняття «число іменників», «множина», «однина»;
- вправляти учнів у змінюванні іменників за числами;
- формувати вміння розрізняти іменники, які вживаються лише в однині та лише у множині, навчати використовувати ці знання у власному мовленні;
- формувати уміння самостійно робити висновки, узагальнювати одержані знання;
- розвивати творчі здібності учнів, зв'язне мовлення, вміння аналізувати та робити висновки;
- виховувати інтерес до вивчення української мови, любов до рідної землі, дисциплінованість, взаємодопомогу.

Корекційна мета: сприяти соціалізації дитини з ООП, розвивати слухову та зорову пам'ять, зв'язне мовлення, удосконалювати навички роботи в парі та групі, заохочувати до активної діяльності на уроці.

Обладнання: наліпки-стрілочки для визначення настрою, «чарівний» кубик, картки для фронтальної роботи (картки-антоніми), відео, кошачок з горіхами, окуляри, малюнки для проведення словникової роботи, конверти та картки для роботи в парах, картки для роботи в групах, картки для роботи над деформованим реченням, зображення літака та монети, шкала і наліпки-сердечка для оцінювання, подарунки-сюрпризи для учнів.

Хід уроку

I. Організаційний момент

До класу із дзвінком заходять учні й стають біля парт.

– Доброго дня всім! Привітаймося з нашими гостями.

1. Утворення кола для позитивного налаштування на урок.

(Асистент учителя допомагає утворити коло.)

2. Представлення.

– Мене звати Вікторія Валеріївна. Я приїхала з міста Луцька, де у школі № 10 навчаю таких же допитливих, розумних, кмітливих дітей, як і ви. Ваша вчителька погодилася, щоб сьогодні урок української мови провела у вас я.

3. Визначення настрою, з яким учні прийшли на урок.

(Асистент учителя допомагає кріпити наліпки-стрілочки.)

4. Коротка розповідь з елементами бесіди «Мрії».

– А хотіли б ви дізнатися щось про мрію кожного?

II. Актуалізація опорних знань учнів

1. Гра «Чарівний кубик».

– Чи помітили ви, який предмет у мене в руках?

– Правильно, це кубик. Але він не простий. Він – чарівний! Пропоную пограти у гру «Чарівний кубик».

Передаючи чарівний кубик один одному, хором промовляємо такі слова:

*Мрію, мрію, сподіваюсь
І на тебе покладаюсь.*

– Повторімо ці слова разом.

– Той, у кого в руках опиниться цей кубик, має прочитати початок речення та озвучити його закінчення. *(Асистент учителя теж задіяний у грі.)*

Прошу, займіть свої місця за партами.

2. Гра «Добери антоніми».

– А зараз ми дізнаємося, які ж бувають мрії. Я називатиму слово, а ваше завдання – дібрати до нього протилежне за значенням.

Пригадайте, як називаються слова, протилежні за значенням.

(На дошці зворотною стороною прикріплено слова для гри. Асистент учителя їх перевертає та прикріплює.)

– Отож, мрії бувають:

Маленькі – великі

Реальні – фантастичні

Здійсненні – нездійсненні

3. Постановка проблемного питання.

Перегляд відео.

(Асистент учителя готує відео для перегляду.)

– А чи задумувались ви, як давно у нашій мові існує слово «мрія»? Пропоную вам переглянути відео.

Переглядаючи його, зверніть увагу, хто ж придумав слово «мрія». Запам'ятайте, скільки років тому! *(Асистент учителя вмикає відео. Перегляд.)*

– Отож, хто вперше придумав слово «мрія»?

– Скільки років тому?

4. Робота в зошитах. Хвилинка каліграфії.

Вчитель пише з'єднання літер.

– Досить часто діти допускають помилки, з'єднуючи букви:

Мр рі ія мрія

– Яке слово можна скласти із цих буквосполучень?

(Мрія.)

– Запишіть за зразком, каліграфічно, звертаючи увагу на з'єднання.

(Асистент учителя надає допомогу дитині з ООП та, за потреби, іншим учням. Слідкуємо за поставою.)

5. Бліцопитування «Пригадай».

Пригадаймо:

– До якої частини мови належить слово «мрія»? *(Іменник.)*

– Що таке іменник? *(Це слова, що називають предмет.)*

– На які питання відповідають іменники? *(Хто? Що?)*

– Які роди іменників вам відомі?

– Які числа іменників вам відомі?

6. Вправа на змінювання іменників за числами.

– Я називатиму іменники в однині, а ви називаєте їх у множині.

Мрія – мрії.

День – дні.

Місяць – місяці.

Число – числа.

Рік – роки.

Горіх – горіхи.

7. Фізкультхвилинка.

(Асистент учителя допомагає роздавати горіхи учням та зібрати їх у кошик.)

III. Оголошення теми, мети і завдань уроку

1. Гра «Окуляри». Проблемне питання.

– Діти, а ніхто не бачив, де поділись мої окуляри? До речі, «окуляри» – це іменник?

– Визначмо число цього іменника. Це одна чи множина?

– Запам'ятайте, іменник «окуляри» вживається тільки у множині.

2. Оголошення теми уроку.

IV. Опрацювання нового матеріалу

1. Робота з підручником.

– Такі слова ми часто використовуємо у своєму мовленні, але не задумуємось, в однині вони вживаються чи у множині.

Розгорніть підручник на с.133, знайдіть вправу 319. Попрацюймо разом!

(Асистент учителя за потреби допомагає учню з ООП.)

– Прочитаймо слова з таблиці «луною».

2. Словникова робота.

– Чи є серед прочитаних слів незрозумілі? *(Малюнки-пояснення прикріплено на «Стіні слів».)*

Пояснення значень незрозумілих слів.

(Асистент учителя допомагає звернути увагу учнів на «Стіну слів», де прикріплено малюнки, які унаочнюють пояснення цих слів.)

– Поміркуйте, чи можна вжити слова першого стовпчика в однині?

– А чи можна вжити слова другого стовпчика у множині?

– Отож, можна зробити висновок, що в українській мові є іменники, які вживаються **лише** в однині та **лише** у множині.

3. «Секрет-підказка» від учителя.

Картки:

Картка 1

він мій

вона моя

воно моє

Картка 2

Вони мої

4. Робота в парах. Виконання завдань у конвертах.

– А зараз ви будете працювати у парах.

Завдання: розподілити слова з конвертів за числами у два стовпчики. А допоможуть вам у цьому слова-секрети.

Ви обговорите ці слова в парах, а записувати їх у зошити ми будемо всі разом із коментуванням.

(Асистент учителя надає допомогу учню з ООП та, за потреби, іншим учням.)

Лише в однині

дитинство

городина

борошно

листя

птаство

дівтора

гілля

Лише у множині

окуляри

штани

ворота

ножиці

граблі

сани

двері

V. Закріплення вивченого матеріалу

1. Робота у групах.

Об'єднання в групи за кольором наліпок та за кольором карток для роботи в групах. На картках записано слова: *сани – дівтора*.

(Асистент учителя допомагає об'єднати дітей у групи за кольором наліпок.)

Завдання для роботи в групах:

1 група. Знайдіть щось спільне для цих слів.

2 група. Знайдіть, що відмінного є в цих словах?

– Яка група завершила роботу?

Просигналізуйте.

– Отже, ми вкотре переконалися, що є слова, які вживаються **лише** в однині та **лише** у множині.

Ось ми з вами і порухалися, займіть свої місця за партами.

2. Гра «Деформоване речення».

– Оскільки у нас не простий урок, а урок про мрію, складімо речення із розсипаних слів. (Асистент учителя надає допомогу, за потреби.)

3. Вправа «Пригадай».

– Яку ще цікаву інформацію ви почули, переглядаючи відео? Що вас здивувало?

4. Розповідь учителя.

– На початку уроку ви переглянули відео, і хто був уважним, то звернув увагу, що там прозвучала цікава інформація. (Вчитель доповнює її своєю розповіддю.)

VI. Підсумок уроку

1. Рефлексія. Продовжіть речення.

– Мені було цікаво...

2. Самооцінювання.

Учні за допомогою наліпок-сердечок на шкалі оцінюють свою роботу, досягнення та знання, здобуті на уроці.

(Асистент учителя допомагає прикріплювати наліпки-сердечка.)

VII. Домашнє завдання

Завдання на вибір:

1) с.133, впр. 321. – розглянути фотоілюстрацію та виписати іменники, які можна використати у розповіді за її змістом;

2) с.133, впр. 321. – скласти усну розповідь за фотоілюстрацією і записати речення зі словом «дитинство».

Подарунки-сюрпризи для учнів.

Література

1. Іменники, що вживаються лише в однині або лише у множині. URL: <https://allref.com.ua/...imennuk...>
2. Іменники, що вживаються тільки в множині (pluralia tantum). URL: <https://studopedia.ru/16...>
3. Число іменників. Іменники, що мають форму тільки... URL: <https://subject.com.ua/textbook/mova/...>

УДК 373.5.091.32:821.161.2 Костенко

С. М. Гапонюк,

учитель української мови та літератури вищої кваліфікаційної категорії,
заступник директора з виховної роботи Нововолинської гімназії
Нововолинської міської ради Волинської області

Ідея зіткнення неповторності й буденності, стандарту в «Кольорових мишах» Ліни Костенко. Умовна, вигадана ситуація. Образ особливої дівчинки Анни

Конспект уроку, 7 клас

Використовуючи різні засоби, дітей навчають мислити нетрадиційно, з повагою ставитись до «інакшості».

Ключові слова: мовчазне читання, жанр, художні деталі, ідеал, метафора.
Haponiuk S. M. The Conflict Between Individuality and Mundanity, a Standard in Lina Kostenko's „Color Mice”. A Conditional, Imaginary Situation. The Image of a Special Girl Anna.

Using various means, children are taught to think unconventionally, refer to „otherness” respectfully.

Key words: silent reading, genre, artistic details, ideal, metaphor.

Мета. Формувати предметні компетентності шляхом аналізу змісту поезії «Кольорові миші», поведінки головних героїв – сусіда, Анни, судді,

коментування алегоричності образів. Формувати ключові компетентності та компетенції – уміння давати власну оцінку вчинкам і поведінці персонажів,